

PRAKTIJKONDERZOEK BKR 2023–2026

Praktijkinzichten uit 749 cliëntdossiers
Uitgebracht door Addico – Eerste editie juli 2026

Voorwoord

Een BKR-registratie wordt vaak gezien als een administratieve vermelding binnen het Nederlandse kredietstelsel. In de dagelijkse praktijk blijkt echter dat achter vrijwel iedere registratie een persoonlijk verhaal schuilgaat. Voor veel consumenten krijgt een registratie pas betekenis op het moment waarop zij een belangrijke stap in hun leven willen zetten, zoals het kopen van een woning, het afsluiten van een leasecontract of het verkrijgen van een financiering.

In de periode 2023 tot en met 2026 analyseerde Addico 749 cliëntdossiers en begeleidde de organisatie honderden consumenten bij vraagstukken rondom kredietregistraties. Hierdoor ontstond een omvangrijke praktijkdatabase waarin duidelijke patronen, terugkerende situaties en veelvoorkomende misverstanden zichtbaar werden.

Dit rapport bundelt deze praktijkervaring. Het betreft nadrukkelijk geen wetenschappelijk of representatief onderzoek naar alle Nederlandse BKR-registraties. De bevindingen zijn gebaseerd op praktijkervaring uit geanonimiseerde dossiers en hebben als doel inzicht te bieden in de dagelijkse werkelijkheid waarmee consumenten, hypotheekadviseurs en kredietverstrekkers worden geconfronteerd.

Door praktijkgegevens te combineren met openbare landelijke cijfers van onder meer Stichting BKR ontstaat een genuanceerd beeld van de rol die kredietregistraties tegenwoordig spelen. Daarbij blijkt dat de registratie zelf vaak niet het probleem vormt, maar de gevolgen die zij kan hebben voor belangrijke financiële beslissingen.

Wij hopen dat deze publicatie bijdraagt aan een beter begrip van de werking van BKR-registraties en een inhoudelijke bijdrage levert aan het maatschappelijke gesprek over kredietregistratie binnen Nederland.

Adis Gelici
Oprichter Addico

"Een BKR-registratie vertelt wat er is gebeurd, maar niet waarom het is gebeurd of hoe de situatie er vandaag uitziet."

Inhoud

Voorwoord	2
Managementsamenvatting	7
BKR-registraties spelen een grotere rol dan veel consumenten denken	7
Belangrijkste bevindingen in één oogopslag	8
Onderzoeksomvang	8
Belangrijkste conclusies	8
1. Waarom dit onderzoek relevant is	9
2. Onderzoeksmethode	10
Doel van het onderzoek	10
Onderzoeksperiode	10
Onderzochte dossiers	10
Onderzoeksvragen	11
Onderzoeksmethode	11
Betrouwbaarheid	12
Beperkingen van het onderzoek	12
3. Profiel van de onderzochte cliënten	13
Inleiding	13
Leeftijdsopbouw	13
Geografische spreiding	13
Profiel van de gemiddelde cliënt	14
4. Belangrijkste bevindingen	15
Kerncijfers	15
Samenvatting van de belangrijkste bevindingen	15
1. De woningmarkt vormt de belangrijkste aanleiding voor hulpvragen	15
2. Een gemiddeld dossier is aanzienlijk complexer dan vaak wordt gedacht	15
3. Historische registraties blijven langdurig invloed uitoefenen	15
4. Geen twee dossiers zijn volledig gelijk	15
5. Consumenten beschikken vaak over onvolledige informatie	16
6. Ook ondernemers worden regelmatig geraakt	16
7. De maatschappelijke impact reikt verder dan kredietverlening	16
5. De Nederlandse context	17
Kredietregistratie als fundament van verantwoord lenen	17
Landelijke ontwikkelingen	17
De cijfers vertellen echter niet het hele verhaal	18

Historische registraties	18
Praktijk versus statistiek	19
6. De gemiddelde BKR-situatie	20
Meer dan één registratie.....	20
Eén codering vertelt niet het hele verhaal.....	20
Achter iedere registratie zit een persoonlijk verhaal.....	21
Een momentopname	21
7. Waarom consumenten hulp zoeken.....	22
Een registratie wordt pas een probleem wanneer plannen werkelijkheid worden	22
De woningmarkt als belangrijkste drijfveer	22
Waarom juist woningen?.....	23
Lease en mobiliteit	23
Ondernemers	24
Consumptieve financieringen.....	24
Creditcards en telefoonabonnementen	24
Achter iedere hulpvraag schuilt een toekomstplan	25
8. De maatschappelijke impact van historische BKR-registraties	26
Niet iedere registratie weerspiegelt de huidige werkelijkheid	26
Financieel herstel verloopt vaak sneller dan administratief herstel	26
9. De levenscyclus van een BKR-dossier	27
Van kredietverstrekking tot maatschappelijke impact	27
Fase 1 – Het aangaan van een krediet.....	27
Fase 2 – Verandering van omstandigheden.....	27
Fase 3 – Ontstaan van betalingsachterstanden	28
Fase 4 – Financieel herstel.....	28
Fase 5 – Nieuwe toekomstplannen.....	28
Fase 6 – Inhoudelijke beoordeling	29
Praktijkobservatie	29
10. Nederlanders in het buitenland	30
Een vaak onderschatte doelgroep	30
Een nieuwe start, oude registratie	30
Complexe dossiers	30
Maatschappelijke betekenis.....	31
11. Praktijkcasussen	32
Praktijkcasus I – De koopwoning die op losse schroeven kwam te staan	32

Praktijkcasus II – Ondernemerschap afhankelijk van mobiliteit	32
Praktijkcasus III – Een nieuwe start na een echtscheiding	33
Praktijkcasus IV – Terugkeer naar Nederland	33
Praktijkcasus V – Jonge starter op de woningmarkt	33
Analyse van de praktijkcasussen	34
12. Veelvoorkomende misverstanden over BKR-registraties	35
Inleiding	35
Misverstand 1	35
Misverstand 2	35
Misverstand 3	36
Misverstand 4	36
Misverstand 5	36
Misverstand 6	37
Misverstand 7	37
Waarom deze misverstanden blijven bestaan	38
Samenvatting	38
13. Terugkerende patronen uit de praktijk	39
Inleiding	39
Trend 1 – De woningmarkt is de belangrijkste aanjager	39
Trend 2 – Consumenten zoeken eerder advies	39
Trend 3 – Historische registraties spelen een grotere rol	39
Trend 4 – Toenemende diversiteit van de hulpvragen	40
Trend 5 – Meer behoefte aan duidelijkheid	40
Trend 6 – Toenemende online informatie	41
Trend 7 – Registratie als maatschappelijk vraagstuk	41
Conclusie	42
14. Ervaring met kredietverstrekkers	43
Inleiding	43
Diversiteit aan kredietverstrekkers	43
Verschillende kredietproducten	43
Individuele beoordeling blijft essentieel	44
Praktijkervaring als aanvulling op landelijke cijfers	44
15. Discussie en duiding	45
Inleiding	45
Praktijk en statistiek vullen elkaar aan	45

Registraties krijgen pas betekenis wanneer plannen ontstaan	45
Financieel herstel en administratieve werkelijkheid	46
Iedere situatie kent een eigen context.....	46
De maatschappelijke betekenis	47
Plaats van dit onderzoek	47
16. Aanbevelingen	48
Voor consumenten	48
Voor hypotheekadviseurs en financieel dienstverleners	48
Voor kredietverstrekkers	48
Voor beleidsmakers	49
17. Conclusies	50
Samenvatting van de belangrijkste bevindingen	50
18. Vervolgonderzoek	51
Praktijkonderzoek als aanvulling op landelijke cijfers	51
Mogelijke onderzoeksthema's	51
19. Over Addico.....	52
Specialist in praktijkgerichte begeleiding	52
Kennisdeling.....	52
Missie	53
Visie	53
20. Colofon	54
Disclaimer.....	55
Auteursrecht	55
Bronnen	55

Managementsamenvatting

BKR-registraties spelen een grotere rol dan veel consumenten denken

Dit praktijkonderzoek is gebaseerd op de analyse van **749 individuele BKR-situaties** die tussen 2023 en 2026 door Addico zijn beoordeeld. Het onderzoek biedt inzicht in terugkerende patronen, veelvoorkomende misverstanden en de praktische gevolgen die een BKR-registratie kan hebben voor consumenten. De bevindingen zijn gebaseerd op geanonimiseerde praktijkdossiers en vormen geen representatieve afspiegeling van alle BKR-registraties in Nederland, maar geven wel een uniek beeld van de dagelijkse praktijk waarmee consumenten en financiële dienstverleners worden geconfronteerd.

De analyse laat zien dat de gevolgen van een BKR-registratie vaak aanzienlijk groter zijn dan veel consumenten vooraf verwachten. In de publieke beeldvorming wordt een BKR-registratie regelmatig gezien als één afzonderlijke registratie met één codering. In de praktijk blijkt een dossier echter meestal te bestaan uit meerdere kredietovereenkomsten, meerdere registraties en verschillende coderingen die ieder afzonderlijk worden beoordeeld.

Daarnaast blijkt dat consumenten zich doorgaans niet melden op het moment waarop een registratie ontstaat. De behoefte aan begeleiding ontstaat meestal pas wanneer een belangrijke financiële beslissing wordt genomen, zoals de aankoop van een woning, het afsluiten van een leasecontract of het aanvragen van een financiering. Op dat moment verandert een administratieve registratie in een concrete belemmering.

Hoewel landelijke cijfers van Stichting BKR laten zien dat het aantal geregistreerde kredieten en betalingsachterstanden de afgelopen jaren verder is afgenomen, blijkt uit de praktijk dat de maatschappelijke impact voor individuele consumenten onverminderd groot blijft. Historische registraties kunnen nog jarenlang gevolgen hebben voor hypotheekaanvragen, leaseconstructies en andere vormen van kredietverlening.

Een andere belangrijke conclusie is dat vrijwel geen twee dossiers volledig gelijk zijn. Factoren zoals de ouderdom van een registratie, de oorzaak van de betalingsachterstand, het huidige inkomen, de financiële stabiliteit, de aanwezigheid van meerdere registraties en het doel waarvoor financiering wordt aangevraagd, zorgen ervoor dat iedere situatie afzonderlijk moet worden beoordeeld. Algemene uitspraken over de haalbaarheid van een dossier zijn daarom zelden mogelijk.

Daarnaast laat het praktijkonderzoek zien dat er nog veel onduidelijkheid bestaat over de werking van het Nederlandse kredietregistratiestelsel. Consumenten blijken regelmatig uit te gaan van aannames die in de praktijk niet blijken te kloppen. Zo wordt vaak gedacht dat een registratie automatisch geen gevolgen meer heeft zodra deze ouder wordt, of dat iedere kredietverstrekker registraties op dezelfde wijze beoordeelt. De praktijk laat zien dat dergelijke veronderstellingen lang niet altijd juist zijn.

Het doel van deze publicatie is niet om de noodzaak van kredietregistratie ter discussie te stellen. Kredietregistratie vervult een belangrijke maatschappelijke functie bij het voorkomen van overkreditering en het beschermen van consumenten en kredietverstrekkers. Dit praktijkonderzoek wil vooral inzicht bieden in de manier waarop registraties in de dagelijkse praktijk uitwerken en welke terugkerende patronen zichtbaar zijn binnen honderden individuele dossiers.

Belangrijkste bevindingen in één oogopslag

Onderzoeksomvang

Onderdeel	Resultaat
Geanalyseerde BKR-situaties	749
Verwijderde BKR-coderingen	1.000+
Kredietverstrekkers	35+

Belangrijkste conclusies

- ✓ De aankoop van een woning is veruit de belangrijkste reden waarom consumenten hulp zoeken.
 - ✓ Een BKR-dossier bestaat in de praktijk regelmatig uit meerdere registraties en coderingen.
 - ✓ Historische registraties blijken vaak een grotere belemmering dan actuele betalingsproblemen.
 - ✓ Consumenten melden zich meestal pas wanneer een registratie een toekomstplan belemmert.
 - ✓ Nederlanders die terugkeren uit het buitenland worden regelmatig geconfronteerd met oude Nederlandse registraties.
 - ✓ De praktijk laat zien dat geen twee BKR-dossiers volledig gelijk zijn.
 - ✓ Er bestaat nog veel onduidelijkheid over de werking van BKR-registraties.
 - ✓ Een individuele beoordeling blijft essentieel.
-

1. Waarom dit onderzoek relevant is

Dit praktijkonderzoek brengt niet alleen de opbouw van BKR-dossiers in kaart, maar biedt ook inzicht in de wijze waarop kredietregistraties kunnen doorwerken in belangrijke levensfasen van consumenten. De analyse laat zien welke rol BKR-registraties in de praktijk kunnen spelen bij onder meer de aankoop van een woning, het starten of uitbreiden van een onderneming, het verkrijgen van mobiliteit via een leaseconstructie en de terugkeer naar Nederland na een verblijf in het buitenland.

Waar landelijke publicaties van Stichting BKR voornamelijk inzicht geven in de omvang en ontwikkeling van het Nederlandse kredietregistratiestelsel, richt dit praktijkonderzoek zich op de dagelijkse praktijk achter deze cijfers. Op basis van 749 geanalyseerde cliëntdossiers, aangevuld met openbare landelijke gegevens, ontstaat een aanvullend perspectief op de maatschappelijke impact van BKR-registraties en de gevolgen die deze kunnen hebben voor consumenten die belangrijke financiële stappen willen zetten.

Deze publicatie beoogt daarmee een inhoudelijke bijdrage te leveren aan een beter begrip van de praktijk rondom BKR-registraties. De inzichten kunnen relevant zijn voor consumenten, financieel dienstverleners, kredietverstrekkers, beleidsmakers en andere betrokken partijen die zich bezighouden met kredietregistratie en de maatschappelijke gevolgen daarvan.

2. Onderzoeksmethode

Doel van het onderzoek

Het doel van dit praktijkonderzoek is inzicht te bieden in terugkerende patronen binnen BKR-dossiers die door Addico zijn beoordeeld gedurende de periode 2023 tot en met 2026. Waar landelijke statistieken vooral inzicht geven in aantallen geregistreerde kredieten en betalingsachterstanden, richt dit onderzoek zich op de dagelijkse praktijk waarin consumenten worden geconfronteerd met de gevolgen van een BKR-registratie.

Het onderzoek heeft nadrukkelijk niet tot doel om algemene uitspraken te doen over alle BKR-registraties in Nederland. Iedere registratie ontstaat immers binnen een eigen financiële en persoonlijke context. Wel maakt de omvang van de onderzochte praktijkdossiers het mogelijk om terugkerende patronen, veelvoorkomende situaties en ontwikkelingen te signaleren.

Onderzoekperiode

De onderzochte dossiers zijn afkomstig uit de periode 2023 tot en met 2026.

Voor dit praktijkonderzoek is gebruikgemaakt van een dataset van 749 cliëntdossiers uit de praktijk van Addico. Deze dossiers hebben betrekking op consumenten die zich bij Addico hebben aangemeld en waarvan de gegevens administratief zijn vastgelegd. De onderzochte dossiers hadden betrekking op consumenten uit uiteenlopende leeftijdsgroepen, inkomenssituaties en gezinssamenstellingen. De onderzochte registraties waren afkomstig van meer dan 35 verschillende kredietverstrekkers, waaronder banken, kredietmaatschappijen, telecomaanbieders, creditcardmaatschappijen, leasemaatschappijen en incassodienstverleners.

De dataset vormt niet alle contacten die Addico gedurende deze periode heeft gehad. Naast geregistreerde cliënten heeft Addico ook een groot aantal consumenten telefonisch, per e-mail en via WhatsApp geadviseerd. Daarnaast zijn er personen die na een eerste beoordeling geen formele aanvraag hebben ingediend, bijvoorbeeld omdat geen negatieve BKR-registratie aanwezig bleek of omdat verdere begeleiding niet noodzakelijk was. Deze contacten maken geen onderdeel uit van de dataset waarop dit onderzoek is gebaseerd.

Onderzochte dossiers

De dataset bestaat uit 749 cliëntdossiers uit de praktijk van Addico. Niet ieder geregistreerd dossier heeft geleid tot een volledig begeleidingstraject. De beschikbare gegevens verschillen daarom per cliënt.

Voor de demografische analyse is gebruikgemaakt van de administratief vastgelegde cliëntgegevens. Voor inhoudelijke en kwalitatieve observaties is uitsluitend gebruikgemaakt van dossiers waarin voldoende informatie beschikbaar was om de BKR-situatie en de achterliggende omstandigheden te beoordelen. Daarbij konden onder meer het BKR-overzicht, de geregistreerde coderingen, de ontstaansgeschiedenis, de actuele financiële situatie, het betalingsverleden, het financieringsdoel en de beschikbare onderbouwing worden betrokken.

De omvang van de beschikbare informatie verschilde per dossier. Kwantitatieve uitkomsten zijn daarom uitsluitend opgenomen wanneer de betreffende gegevens systematisch en voldoende volledig beschikbaar waren.

Onderzoeksvragen

Het onderzoek richt zich onder andere op de volgende vragen:

- Welke redenen hebben consumenten om hulp te zoeken bij een BKR-registratie?
- Welke patronen zijn zichtbaar binnen de opbouw van BKR-dossiers?
- Welke kredietverstrekkers komen het meest voor?
- Welke misverstanden leven onder consumenten?
- Welke invloed hebben BKR-registraties op belangrijke financiële beslissingen?
- Welke ontwikkelingen zijn zichtbaar ten opzichte van eerdere jaren?
- Op welke wijze sluiten praktijkervaringen aan bij landelijke ontwikkelingen?

Onderzoeksmethode

Dit praktijkonderzoek is gebaseerd op een **kwalitatieve dossieranalyse**, aangevuld met een beschrijvende analyse van beschikbare kwantitatieve praktijkgegevens.

Per dossier zijn relevante kenmerken geanalyseerd en vergeleken om terugkerende patronen te identificeren. Daarbij is niet uitsluitend gekeken naar de geregistreerde coderingen, maar ook naar de onderliggende omstandigheden waarin deze zijn ontstaan.

Daarnaast zijn de praktijkbevindingen, waar mogelijk, vergeleken met openbare gegevens van onder meer Stichting BKR om de resultaten binnen een bredere maatschappelijke context te plaatsen.

Betrouwbaarheid

De betrouwbaarheid van dit onderzoek wordt vergroot doordat de bevindingen zijn gebaseerd op een omvangrijke dataset van 749 cliëntdossiers, beoordeeld over een periode van meerdere jaren volgens een vergelijkbare werkwijze. Daarnaast is gebruikgemaakt van de praktijkervaring die is opgedaan tijdens honderden aanvullende adviesgesprekken met consumenten die geen onderdeel uitmaken van de onderzochte dataset. Deze praktijkervaring is uitsluitend gebruikt ter duiding van de bevindingen en niet voor de kwantitatieve analyses in dit rapport.

Tegelijkertijd kent het onderzoek duidelijke beperkingen. De onderzochte dossiers zijn niet willekeurig geselecteerd uit alle Nederlandse BKR-registraties, maar bestaan uit consumenten die zich vrijwillig hebben gemeld voor een inhoudelijke beoordeling van hun persoonlijke situatie.

Daardoor zijn de resultaten **niet representatief voor alle Nederlandse consumenten met een BKR-registratie**.

Wel geven zij een betrouwbaar beeld van de praktijk waarmee consumenten worden geconfronteerd wanneer een registratie een belangrijke financiële beslissing belemmert.

Beperkingen van het onderzoek

Bij de interpretatie van de resultaten dient rekening te worden gehouden met de volgende beperkingen:

- uitsluitend dossiers uit de praktijk van Addico zijn onderzocht;
- de onderzochte populatie bestaat uit consumenten die actief hulp hebben gezocht;
- niet alle gegevens waren in iedere zaak volledig beschikbaar;
- sommige bevindingen zijn gebaseerd op kwalitatieve observaties en niet op statistische analyses;
- de conclusies kunnen daarom niet zonder meer worden gegeneraliseerd naar alle BKR-registraties in Nederland.
- telefonische adviesgesprekken, WhatsApp-contacten en consumenten die geen formele aanvraag hebben ingediend, zijn niet opgenomen in de onderzochte dataset;

Deze beperkingen doen echter geen afbreuk aan de waarde van het onderzoek als praktijkanalyse. Juist doordat de dossiers afkomstig zijn uit daadwerkelijke hulpvragen, bieden zij inzicht in situaties waarmee consumenten in de dagelijkse praktijk worden geconfronteerd.

3. Profiel van de onderzochte cliënten

Inleiding

Om de onderzoeksresultaten goed te kunnen duiden, is het relevant om inzicht te geven in de kenmerken van de onderzochte cliënten. Binnen dit praktijkonderzoek zijn gegevens geanalyseerd van **749 cliëntdossiers**, afkomstig uit de periode 2023 tot en met 2026. Voor **706 cliënten** was daarnaast een geboortedatum beschikbaar, waardoor ook een analyse van de leeftijdsopbouw kon worden uitgevoerd.

Hoewel deze groep geen representatieve afspiegeling vormt van alle Nederlandse consumenten met een BKR-registratie, geeft de analyse een beschrijvend beeld van de geregistreerde cliënten binnen de praktijk van Addico.

Leeftijdsopbouw

De gemiddelde leeftijd van de onderzochte cliënten bedraagt **38,3 jaar**. De mediaan ligt op **36 jaar**, wat erop wijst dat een groot deel van de hulpvragen afkomstig is van consumenten die zich bevinden in een levensfase waarin belangrijke financiële beslissingen worden genomen.

De leeftijdsverdeling is als volgt:

Leeftijdscategorie	Aantal cliënten
18–25 jaar	59
26–35 jaar	290
36–45 jaar	175
46–55 jaar	117
56–65 jaar	53
66 jaar en ouder	12

Ongeveer **66% van de onderzochte cliënten** bevindt zich in de leeftijdscategorie **26 tot en met 45 jaar***. Dit sluit aan bij de levensfase waarin consumenten doorgaans een eerste of volgende woning kopen, een onderneming starten of uitbreiden, een leaseovereenkomst aangaan of andere belangrijke financiële verplichtingen aangaan.

*De leeftijd is berekend naar de leeftijd op **10-07-2026**.

Geografische spreiding

De onderzochte cliënten zijn afkomstig uit alle delen van Nederland. Hoewel de grootste concentraties zich bevinden in de Randstad, zijn vrijwel alle provincies vertegenwoordigd binnen de onderzochte dossiers.

De meeste cliënten zijn woonachtig in:

Woonplaats	Aantal cliënten
Amsterdam	58
Rotterdam	54
Den Haag	37
Almere	21
Tilburg	14
Enschede	11
Dordrecht	10
Zaandam	10
Groningen	9
Utrecht	9

De landelijke spreiding laat zien dat vraagstukken rondom BKR-registraties zich niet beperken tot een specifieke regio, maar voorkomen onder consumenten verspreid over heel Nederland.

Profiel van de gemiddelde cliënt

Op basis van de onderzochte dossiers ontstaat een duidelijk profiel van de gemiddelde cliënt die zich meldt met een hulpvraag rondom een BKR-registratie.

De gemiddelde cliënt:

- is **38 jaar** oud;
- bevindt zich meestal in de leeftijdscategorie **26 tot en met 45 jaar**;
- woont verspreid over Nederland, met een relatief hoge vertegenwoordiging in de Randstad;
- zoekt doorgaans hulp in verband met een belangrijke financiële stap, zoals de aankoop van een woning, een financieringsaanvraag of een leaseovereenkomst.

Deze demografische gegevens bieden waardevolle context voor de bevindingen die in de volgende hoofdstukken worden besproken.

"Achter iedere registratie schuilt een consument met een eigen financiële en persoonlijke geschiedenis."

4. Belangrijkste bevindingen

Kerncijfers

Onderdeel	Resultaat
Onderzoekperiode	2023–2026
Geanalyseerde BKR-situaties/dossiers	749
Dossiers met beschikbare geboortedatum	706
Kredietverstrekkers	35+
Praktijkindicatie aantal registraties	Doorgaans 2–3
Praktijkindicatie aantal coderingen per registratie	Regelmatig 3–4
Meest voorkomende hulpvraag	Aankoop woning

Gebaseerd op de interne administratie van behandelde dossiers van Addico. Dit aantal vormt geen uitkomst van de demografische analyse van alle 749 cliëntdossiers.

Samenvatting van de belangrijkste bevindingen

Uit het praktijkonderzoek komen zeven centrale bevindingen naar voren:

1. De woningmarkt vormt de belangrijkste aanleiding voor hulpvragen

Veruit de meeste consumenten zoeken pas hulp wanneer zij een woning willen kopen en tijdens een hypotheektraject geconfronteerd worden met de gevolgen van een bestaande BKR-registratie.

2. Een gemiddeld dossier is aanzienlijk complexer dan vaak wordt gedacht

In de praktijk blijkt een dossier meestal uit meerdere kredietovereenkomsten, meerdere registraties en meerdere coderingen te bestaan. Hierdoor verschilt de feitelijke situatie regelmatig van het beeld dat consumenten vooraf hebben.

3. Historische registraties blijven langdurig invloed uitoefenen

Veel dossiers hebben betrekking op registraties waarvan de betalingsproblemen al geruime tijd zijn opgelost. Toch blijken dergelijke registraties nog steeds een rol te spelen bij nieuwe financiële aanvragen. Ook wanneer een kredietovereenkomst vele jaren geleden is aangegaan, kan de registratie na beëindiging in beginsel nog vijf jaar zichtbaar blijven, gerekend vanaf de werkelijke einddatum.

4. Geen twee dossiers zijn volledig gelijk

Factoren zoals inkomen, gezinssituatie, betalingsverleden, leeftijd van de registratie en het financieringsdoel maken iedere beoordeling uniek.

5. Consumenten beschikken vaak over onvolledige informatie

Veel consumenten blijken onvoldoende bekend met de werking van BKR-registraties, de betekenis van coderingen en de wijze waarop kredietverstrekkers registraties beoordelen.

6. Ook ondernemers worden regelmatig geraakt

Naast particuliere consumenten melden zich steeds vaker ondernemers die door een BKR-registratie problemen ondervinden bij lease, financiering of bedrijfsontwikkeling.

7. De maatschappelijke impact reikt verder dan kredietverlening

Hoewel een BKR-registratie primair bedoeld is als instrument voor verantwoord kredietbeleid, blijkt uit de praktijk dat registraties ook invloed kunnen hebben op huisvesting, mobiliteit, ondernemerschap en de terugkeer naar Nederland na verblijf in het buitenland.

"De praktijk laat zien dat een BKR-registratie zelden op zichzelf staat. De volledige context bepaalt uiteindelijk het beeld."

5. De Nederlandse context

Kredietregistratie als fundament van verantwoord lenen

Het Nederlandse stelsel van kredietregistratie heeft als doel consumenten en kredietverstrekkers te beschermen tegen onverantwoord kredietgebruik. Door financiële verplichtingen centraal te registreren, krijgen kredietverstrekkers inzicht in de bestaande kredietpositie van een consument voordat een nieuw krediet wordt verstrekt.

Stichting BKR beheert sinds 1965 het Centraal Krediet Informatiesysteem (CKI). Vrijwel alle Nederlandse aanbieders van consumptief krediet zijn hierbij aangesloten. Kredietverstrekkers zijn verplicht om relevante wijzigingen, zoals betalingsachterstanden en herstelmeldingen, volgens de geldende regelgeving te registreren.

Hierdoor ontstaat een landelijk systeem waarin kredietverstrekkers een beter beeld krijgen van de financiële verplichtingen van consumenten en waarin overkreditering zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Het bestaan van een BKR-registratie betekent op zichzelf niet dat sprake is van betalingsproblemen. Miljoenen Nederlanders staan geregistreerd vanwege een lopend krediet dat volgens afspraak wordt betaald. Een dergelijke registratie bevat geen negatieve bijzonderheidscodering, maar de bijbehorende financiële verplichting kan wel worden meegenomen bij de beoordeling van de leencapaciteit. Pas wanneer een achterstand of andere bijzonderheid wordt geregistreerd, is sprake van een negatieve registratie.

Landelijke ontwikkelingen

Volgens de **BKR Monitor 2025**, gepubliceerd op **7 mei 2026**, zet de dalende trend in het aantal geregistreerde kredieten zich verder voort.

Eind 2025 stonden ongeveer **7,1 miljoen Nederlanders** geregistreerd met één of meerdere kredieten. Een jaar eerder bedroeg dit nog ongeveer **7,3 miljoen**.

Ook het aantal consumenten met een betalingsachterstand op een lopend krediet nam verder af:

Jaar	Personen met betalingsachterstand
2024	449.000
2025	434.000

Daarnaast nam ook het aantal betalingsachterstanden op hypotheek voor de eigen woning verder af.

Deze cijfers laten zien dat de Nederlandse kredietmarkt zich de afgelopen jaren positief heeft ontwikkeld.

De cijfers vertellen echter niet het hele verhaal

Hoewel landelijke statistieken een waardevol beeld geven van de totale kredietmarkt, zeggen zij weinig over de persoonlijke gevolgen die een registratie voor individuele consumenten kan hebben.

Binnen de dagelijkse praktijk van Addico blijkt namelijk dat de meeste consumenten zich niet melden vanwege de registratie zelf, maar vanwege de gevolgen die deze registratie heeft voor een belangrijke volgende stap in hun leven.

Veel voorkomende voorbeelden zijn:

- de aankoop van een eerste koopwoning;
- het oversluiten van een bestaande hypotheek;
- het verkrijgen van een leaseauto;
- de financiering van een onderneming;
- een verbouwing of verduurzaming van de woning;
- terugkeer naar Nederland na verblijf in het buitenland.

Hierdoor ontstaat een belangrijk verschil tussen landelijke statistieken en individuele praktijkervaringen. Waar landelijke cijfers een afname van betalingsachterstanden laten zien, ervaren individuele consumenten soms nog jarenlang de gevolgen van historische registraties.

Historische registraties

Een opvallende bevinding uit de praktijk is dat veel dossiers betrekking hebben op registraties waarbij de oorspronkelijke betalingsproblemen reeds geruime tijd zijn opgelost.

In veel gevallen beschikken consumenten inmiddels over:

- een stabiel inkomen;
- vaste arbeid of een goedlopende onderneming;
- geen openstaande betalingsachterstanden;

- financiële stabiliteit.

Toch blijkt een historische registratie nog steeds invloed te kunnen hebben op nieuwe kredietaanvragen.

Hierdoor ontstaat regelmatig een situatie waarin de actuele financiële positie aanzienlijk verschilt van het beeld dat uitsluitend op basis van een historische registratie ontstaat.

Praktijk versus statistiek

Dit praktijkonderzoek vult de landelijke cijfers daarom aan.

Waar landelijke rapportages vooral antwoord geven op vragen als:

- Hoeveel Nederlanders hebben een krediet?
- Hoeveel betalingsachterstanden bestaan er?
- Hoe ontwikkelt de kredietmarkt zich?

richt dit praktijkonderzoek zich op andere vragen:

- Wanneer ondervinden consumenten daadwerkelijk hinder van een registratie?
- Welke levensgebeurtenissen spelen daarbij een rol?
- Welke patronen zijn zichtbaar binnen individuele dossiers?
- Welke misverstanden leven onder consumenten?
- Welke ontwikkelingen zien professionals dagelijks terug?

Juist deze praktijkgerichte benadering maakt het mogelijk om de maatschappelijke impact van kredietregistraties vanuit een ander perspectief te bekijken.

6. De gemiddelde BKR-situatie

Meer dan één registratie

Wanneer in nieuwsberichten of gesprekken wordt gesproken over een BKR-registratie, ontstaat vaak het beeld van één krediet met één codering.

Uit de analyse van **749 praktijkdossiers** blijkt echter dat dit beeld in veel gevallen niet overeenkomt met de werkelijkheid.

Een gemiddeld dossier bestaat doorgaans uit meerdere kredietovereenkomsten die op verschillende momenten zijn afgesloten en afkomstig zijn van verschillende kredietverstrekkers.

Hierdoor bestaat één dossier regelmatig uit:

- meerdere kredietovereenkomsten;
- meerdere BKR-registraties;
- meerdere bijzondere coderingen;
- verschillende kredietproducten.

Voor consumenten blijkt dit vaak een verrassing. Veel cliënten gaan ervan uit dat zij "één registratie" hebben, terwijl tijdens de analyse blijkt dat meerdere overeenkomsten afzonderlijk geregistreerd zijn.

Eén codering vertelt niet het hele verhaal

Ook binnen één registratie blijkt de situatie vaak complexer dan verwacht.

Een enkele kredietovereenkomst kan meerdere registraties bevatten, zoals:

- een achterstandsmelding;
- een herstelmelding;
- een betalingsregeling;
- een bijzonderheidscodering.

Hierdoor ontstaat een totaalbeeld dat niet kan worden beoordeeld op basis van één afzonderlijke codering.

Iedere registratie kent immers:

- een eigen ontstaansgeschiedenis;
- een eigen betalingsverloop;

- een eigen herstelmoment;
- een eigen beoordeling.

Achter iedere registratie zit een persoonlijk verhaal

Misschien wel de belangrijkste conclusie uit de onderzochte dossiers is dat achter iedere registratie een unieke persoonlijke situatie schuilgaat.

Hoewel terugkerende patronen zichtbaar zijn, blijken de achterliggende omstandigheden vrijwel altijd verschillend.

Veel voorkomende oorzaken zijn onder meer:

- relatiebreuk;
- ziekte;
- verlies van werk;
- echtscheiding;
- ondernemersrisico;
- overlijden van naasten;
- onverwachte verbouwingskosten;
- administratieve problemen;
- tijdelijke inkomensdaling;
- emigratie of terugkeer naar Nederland.

Hierdoor blijkt dat een registratie zelden los kan worden gezien van de persoonlijke omstandigheden waarin deze is ontstaan.

Een momentopname

Een BKR-overzicht geeft slechts een administratieve weergave van geregistreerde feiten.

Het overzicht laat echter niet zien:

- waarom de registratie is ontstaan;
- hoe de financiële situatie zich daarna heeft ontwikkeld;
- of inmiddels sprake is van volledig financieel herstel;
- welke concrete gevolgen de registratie nog heeft.

Juist daarom is een individuele beoordeling essentieel. Een registratie vertelt **wat** er is gebeurd, maar niet **waarom** het is gebeurd of **hoe** de situatie er vandaag uit ziet.

7. Waarom consumenten hulp zoeken

Een registratie wordt pas een probleem wanneer plannen werkelijkheid worden

Een opvallende conclusie uit het praktijkonderzoek is dat consumenten zich zelden melden op het moment waarop een BKR-registratie ontstaat. In de meeste gevallen is de registratie al geruime tijd aanwezig voordat daadwerkelijk hulp wordt gezocht.

De aanleiding om contact op te nemen ontstaat meestal pas wanneer een consument een belangrijke stap in zijn of haar leven wil zetten. Op dat moment verandert een administratieve registratie in een concrete belemmering. Niet omdat de registratie is gewijzigd, maar omdat de persoonlijke situatie verandert.

Uit de geanalyseerde dossiers blijkt dat de hulpvraag vrijwel altijd wordt ingegeven door een concreet toekomstplan. De registratie vormt daarbij niet het doel van de hulpvraag, maar de belemmering die overwonnen moet worden.

De woningmarkt als belangrijkste drijfveer

Veruit de meeste consumenten zoeken begeleiding omdat zij een woning willen kopen.

In veel gevallen verloopt de voorbereiding aanvankelijk zonder problemen. Er wordt een hypotheekadviseur ingeschakeld, de financiële mogelijkheden worden berekend en soms wordt zelfs al een koopovereenkomst gesloten.

Pas tijdens de beoordeling van de hypotheekaanvraag blijkt dat een bestaande BKR-registratie invloed heeft op de financieringsmogelijkheden.

Op dat moment ontstaat vaak een situatie waarin meerdere belangen samenkomen. Denk hierbij aan:

- een aflopend financieringsvoorbehoud;
- een reeds verkochte woning;
- een naderende overdrachtsdatum;
- oplopende woonlasten;
- een gezin dat afhankelijk is van tijdige verhuizing.

De registratie krijgt hierdoor een veel grotere praktische betekenis dan op het moment waarop zij oorspronkelijk werd geregistreerd.

Waarom juist woningen?

De dominante positie van de woningmarkt binnen de hulpvragen is niet verrassend.

De Nederlandse koopwoningmarkt is de afgelopen jaren sterk veranderd. Woningen zijn duurder geworden, de concurrentie tussen kopers is toegenomen en hypotheekaanvragen worden zorgvuldig beoordeeld op financiële risico's.

Daardoor ervaren consumenten de gevolgen van een BKR-registratie tegenwoordig sneller dan enkele jaren geleden.

Waar een registratie in het verleden soms nauwelijks merkbaar was, kan dezelfde registratie tegenwoordig een doorslaggevende factor worden binnen een hypotheektraject.

Juist hierdoor neemt de vraag naar een inhoudelijke beoordeling van bestaande registraties toe.

Lease en mobiliteit

Na de woningmarkt vormt mobiliteit de belangrijkste aanleiding om hulp te zoeken.

Voor veel werknemers en ondernemers is vervoer een noodzakelijke voorwaarde om hun werkzaamheden uit te kunnen voeren.

Een negatieve registratie kan ertoe leiden dat een leaseaanvraag wordt afgewezen of aanvullende voorwaarden worden gesteld. In sommige gevallen worden aanvullende voorwaarden gesteld, zoals het verlangen van een hogere eerste betaling of aanvullende financiële zekerheid.

Voor ondernemers kan dit verstekkende gevolgen hebben.

Zonder geschikt vervoer kunnen:

- nieuwe opdrachten niet worden aangenomen;
- bestaande klanten moeilijker worden bezocht;
- bedrijfsactiviteiten worden beperkt;
- investeringen worden uitgesteld.

Hierdoor reikt de invloed van een registratie verder dan uitsluitend particuliere kredietverlening.

Ondernemers

Binnen de onderzochte dossiers vormen ondernemers een terugkerende groep consumenten met hulpvragen rondom BKR-registraties.

Waar hulpvragen in het verleden vooral betrekking hadden op particuliere hypotheek, melden zich steeds vaker zelfstandig ondernemers die tegen financieringsproblemen aanlopen.

Daarbij gaat het onder meer om:

- zakelijke lease;
- investeringskredieten;
- bedrijfsfinancieringen;
- uitbreiding van ondernemingen.

Voor deze groep speelt niet alleen de persoonlijke financiële situatie een rol, maar ook de ontwikkeling van de onderneming.

Een historische registratie kan daardoor de investeringsmogelijkheden, mobiliteit en groei ruimte van een individuele ondernemer beperken.

Consumptieve financieringen

Naast hypotheek en lease komen ook reguliere financieringen regelmatig terug binnen de praktijk.

Veel consumenten zoeken begeleiding omdat zij financiering willen verkrijgen voor:

- verduurzaming van de woning;
- renovatie;
- noodzakelijke verbouwingen;
- herfinanciering van bestaande kredieten.

Hoewel deze groep kleiner is dan de woningmarkt, laat zij zien dat een BKR-registratie ook buiten de hypotheekmarkt gevolgen kan hebben.

Creditcards en telefoonabonnementen

Een kleiner deel van de dossiers heeft betrekking op creditcards of telefoonabonnementen.

Hoewel de financiële omvang van deze producten vaak beperkter is dan bij hypotheek of consumptieve kredieten, kunnen ook deze aanvragen worden beïnvloed door bestaande registraties.

Voor consumenten vormt dit regelmatig een verrassing.

Veel mensen realiseren zich niet dat ook relatief kleine kredietvormen onderdeel kunnen uitmaken van de beoordeling van een financiële aanvraag.

Achter iedere hulpvraag schuilt een toekomstplan

Ondanks de uiteenlopende redenen waarom consumenten zich melden, valt één duidelijke overeenkomst op.

Vrijwel iedere hulpvraag ontstaat op het moment waarop iemand vooruit wil.

Of het nu gaat om het kopen van een eerste woning, het starten van een onderneming, het afsluiten van een leasecontract of de terugkeer naar Nederland: de registratie krijgt pas betekenis wanneer zij een toekomstplan belemmert.

Deze constatering vormt misschien wel de belangrijkste conclusie van dit praktijkonderzoek.

Een BKR-registratie is voor de meeste consumenten niet zozeer een herinnering aan het verleden, maar een factor die invloed kan hebben op toekomstige financiële mogelijkheden.

"Voor de meeste consumenten vormt een BKR-registratie pas een probleem wanneer zij een volgende stap in hun leven willen zetten."

8. De maatschappelijke impact van historische BKR-registraties

Niet iedere registratie weerspiegelt de huidige werkelijkheid

Een opvallend patroon binnen de onderzochte dossiers is dat veel consumenten zich melden terwijl de oorspronkelijke betalingsproblemen al geruime tijd zijn opgelost.

In een groot deel van de dossiers is sprake van een situatie waarin:

- de betalingsachterstand volledig is ingelopen;
- geen nieuwe betalingsproblemen zijn ontstaan;
- sprake is van stabiel inkomen;
- financiële rust is teruggekeerd.

Toch kan een historische registratie in de praktijk nog steeds invloed uitoefenen op nieuwe kredietaanvragen.

Hierdoor ontstaat regelmatig een verschil tussen de actuele financiële werkelijkheid en de informatie die tijdens een kredietbeoordeling zichtbaar is.

Financieel herstel verloopt vaak sneller dan administratief herstel

Uit de praktijk blijkt dat consumenten na een moeilijke financiële periode regelmatig weer volledig deelnemen aan het economische verkeer.

Zij vinden nieuw werk, bouwen spaargeld op, starten een onderneming of lossen bestaande schulden volledig af.

Het administratieve verleden blijft echter gedurende de wettelijke bewaartermijnen zichtbaar.

Daardoor kunnen consumenten zich geconfronteerd zien met de gevolgen van omstandigheden die inmiddels jaren achter hen liggen.

Dit betekent niet dat kredietregistratie haar functie verliest, maar laat wel zien dat de praktische impact van een historische registratie sterk kan verschillen per individuele situatie.

"Financieel herstel en administratief herstel verlopen niet altijd gelijktijdig."

9. De levenscyclus van een BKR-dossier

Van kredietverstrekking tot maatschappelijke impact

Een BKR-registratie ontstaat niet van de ene op de andere dag. Aan vrijwel iedere registratie gaat een financiële geschiedenis vooraf waarin meerdere gebeurtenissen elkaar opvolgen. Uit de analyse van honderden dossiers blijkt dat veel registraties een vergelijkbaar verloop kennen, ondanks dat de persoonlijke omstandigheden sterk uiteenlopen.

Hoewel iedere situatie uniek is, laat de praktijk zien dat een BKR-dossier vaak verschillende fasen doorloopt. Inzicht in deze levenscyclus helpt om beter te begrijpen waarom een registratie jaren later nog steeds gevolgen kan hebben.

Fase 1 – Het aangaan van een krediet

Vrijwel ieder dossier begint met het afsluiten van een krediet of financiële overeenkomst.

Dit kan onder meer betrekking hebben op:

- een persoonlijke lening;
- een doorlopend krediet;
- een creditcard;
- een telefoonabonnement;
- een leaseovereenkomst;
- een winkelkrediet.

Op dat moment is er doorgaans geen sprake van betalingsproblemen. Het krediet wordt verstrekt op basis van de financiële situatie zoals die op dat moment bestaat.

Fase 2 – Verandering van omstandigheden

In een deel van de dossiers verandert de persoonlijke situatie onverwacht.

Veel voorkomende oorzaken zijn:

- verlies van werk;
- ziekte;
- arbeidsongeschiktheid;
- echtscheiding;
- relatiebreuk;
- overlijden van een partner;
- tegenvallende ondernemingsresultaten;

- onverwachte verbouwingskosten;
- stijgende vaste lasten.

Vaak ontstaat hierdoor tijdelijk financiële druk.

Opvallend is dat deze gebeurtenissen meestal buiten de oorspronkelijke kredietovereenkomst liggen.

Fase 3 – Ontstaan van betalingsachterstanden

Wanneer financiële problemen langer aanhouden, kunnen betalingsachterstanden ontstaan.

In veel dossiers blijkt dat consumenten aanvankelijk proberen de betalingsverplichtingen alsnog na te komen. Er worden betalingsregelingen getroffen, extra inkomsten gezocht of spaargelden aangesproken.

Pas wanneer deze mogelijkheden onvoldoende blijken, ontstaat een achterstand die uiteindelijk leidt tot een negatieve registratie.

Fase 4 – Financieel herstel

Een belangrijk patroon binnen de onderzochte dossiers is dat financieel herstel vaak aanzienlijk sneller plaatsvindt dan veel mensen verwachten.

Consumenten:

- vinden nieuw werk;
- starten een onderneming;
- lossen schulden af;
- bouwen spaargeld op;
- stabiliseren hun financiële situatie.

Voor veel mensen vormt deze fase het einde van een moeilijke periode.

Fase 5 – Nieuwe toekomstplannen

Vaak verstrijken vervolgens maanden of zelfs jaren zonder dat de registratie nog een praktische rol speelt.

Pas wanneer een consument:

- een woning wil kopen;
- wil verhuizen;
- een onderneming wil uitbreiden;

- een leaseauto nodig heeft;
- een financiering aanvraagt,

komt de registratie opnieuw naar voren.

Voor veel consumenten is dit het moment waarop zij zich realiseren dat een historische registratie nog steeds gevolgen kan hebben.

Fase 6 – Inhoudelijke beoordeling

Op dit moment ontstaat de daadwerkelijke hulpvraag.

Niet omdat de financiële situatie nog problematisch is, maar omdat een bestaande registratie een toekomstplan belemmert.

Hierdoor verschuift de aandacht van het verleden naar het heden.

De centrale vraag wordt niet langer:

"Waarom is de registratie ooit ontstaan?"

maar:

"Welke betekenis heeft deze registratie vandaag nog?"

Juist deze verschuiving vormt de kern van veel dossiers.

Praktijkobservatie

Binnen de onderzochte dossiers blijkt dat de meeste consumenten zich pas melden in de laatste fase van deze levenscyclus.

Daardoor bestaat het beeld dat BKR-problematiek vooral samenhangt met hypotheek of lease.

In werkelijkheid ontstaat de registratie vaak jaren eerder, terwijl de daadwerkelijke maatschappelijke impact zich pas veel later manifesteert.

Deze constatering onderstreept dat een BKR-registratie niet uitsluitend moet worden bekeken vanuit het moment waarop zij ontstaat, maar ook vanuit de gevolgen die zij op langere termijn kan hebben.

10. Nederlanders in het buitenland

Een vaak onderschatte doelgroep

Hoewel het merendeel van de cliënten woonachtig is in Nederland, ontvangt Addico ook met regelmaat hulpvragen van Nederlanders die in het buitenland wonen of daar gedurende langere tijd hebben gewoond.

Deze groep vormt weliswaar een kleiner deel van de totale praktijk, maar kent een aantal terugkerende kenmerken die afwijken van de gemiddelde BKR-situatie.

In veel gevallen blijkt een Nederlandse BKR-registratie jarenlang geen rol te hebben gespeeld tijdens het verblijf in het buitenland. Pas wanneer consumenten besluiten terug te keren naar Nederland ontstaat opnieuw behoefte aan inzicht in hun Nederlandse kredietgeschiedenis.

Daardoor worden oude registraties vaak pas ontdekt op het moment waarop belangrijke voorbereidingen voor de terugkeer al in gang zijn gezet.

Een nieuwe start, oude registratie

Terugkerende Nederlanders bevinden zich vaak in een fase waarin meerdere grote veranderingen gelijktijdig plaatsvinden.

Veel voorkomende voorbeelden zijn:

- beëindiging van een buitenlandse arbeidsovereenkomst;
- verkoop van een woning in het buitenland;
- emigratie van het gezin;
- inschrijving in Nederland;
- zoektocht naar passende woonruimte;
- aanvraag van een Nederlandse hypotheek.

Juist tijdens deze fase blijkt soms dat een jarenoude Nederlandse registratie nog steeds deel uitmaakt van de kredietgeschiedenis.

Voor veel consumenten komt dit onverwacht.

Tijdens het verblijf in het buitenland heeft de registratie immers vaak jarenlang geen praktische betekenis gehad.

Complexe dossiers

Dossiers van terugkerende Nederlanders kenmerken zich regelmatig door een hogere mate van complexiteit.

Zo bevinden relevante documenten zich soms in meerdere landen en moeten gegevens worden verzameld uit verschillende rechtsgebieden of over langere tijdsperioden.

Daarnaast dateren de oorspronkelijke kredietovereenkomsten regelmatig van vele jaren geleden, waardoor het reconstrueren van de volledige achtergrond extra aandacht vraagt.

Deze combinatie van internationale omstandigheden en historische kredietgegevens maakt dat deze dossiers vaak een eigen dynamiek kennen.

Maatschappelijke betekenis

Hoewel deze groep relatief beperkt is, laat zij zien dat de gevolgen van een Nederlandse kredietregistratie zich niet beperken tot de landsgrenzen.

Ook na jarenlang verblijf in het buitenland kan een registratie nog invloed hebben op een nieuwe start in Nederland.

Daarmee onderstrepen deze dossiers dat kredietregistratie niet alleen een financieel instrument is, maar ook een factor die van invloed kan zijn op mobiliteit, vestiging en economische participatie.

11. Praktijkcasussen

De onderstaande casussen zijn gebaseerd op daadwerkelijk behandelde dossiers uit de praktijk van Addico. Om de privacy van betrokken cliënten te waarborgen zijn persoonsgegevens, locaties en andere herleidbare informatie aangepast of weggelaten. De beschreven situaties zijn representatief voor terugkerende patronen die gedurende de onderzoeksperiode zijn waargenomen.

Praktijkcasus I – De koopwoning die op losse schroeven kwam te staan

Een jong gezin had na een lange zoektocht eindelijk een geschikte koopwoning gevonden. De koopovereenkomst was ondertekend, de financieringsaanvraag was in behandeling en de eigen woning was reeds verkocht. De overdracht van beide woningen stond gepland binnen enkele weken.

Tijdens de beoordeling van de hypotheekaanvraag bleek echter dat een oudere BKR-registratie nog steeds zichtbaar was. De achterliggende betalingsproblemen waren inmiddels geruime tijd opgelost en het gezin beschikte over een stabiel inkomen, maar de registratie leidde tot aanvullende beoordeling door de geldverstrekker.

Hierdoor ontstond een situatie waarin de verkoop van de oude woning doorgang vond, terwijl onzekerheid bestond over de financiering van de nieuwe woning. De gevolgen waren aanzienlijk. Niet alleen stond de aankoop van de nieuwe woning onder druk, ook ontstond het risico dat het gezin tijdelijk zonder passende woonruimte zou komen te zitten.

Deze casus illustreert dat de impact van een BKR-registratie vaak niet direct zichtbaar is wanneer de registratie ontstaat, maar pas op het moment waarop consumenten een belangrijke stap in hun leven willen zetten.

Praktijkcasus II – Ondernemerschap afhankelijk van mobiliteit

Een zelfstandig ondernemer benaderde Addico nadat een aanvraag voor een zakelijke leaseauto niet kon worden afgerond vanwege een negatieve BKR-registratie.

Voor de ondernemer vormde de leaseauto geen luxe, maar een essentieel onderdeel van de dagelijkse bedrijfsvoering. Klanten werden verspreid door het land bezocht en zonder betrouwbaar vervoer kwam niet alleen de planning onder druk te staan, maar ook de mogelijkheid om nieuwe opdrachten aan te nemen.

Hoewel de ondernemer inmiddels financieel gezond was en de oorspronkelijke betalingsproblemen al langere tijd achter zich had gelaten, bleef de registratie invloed uitoefenen op de beoordeling van de leaseaanvraag.

Deze situatie laat zien dat de gevolgen van een BKR-registratie verder kunnen reiken dan particuliere kredietverlening alleen. Ook ondernemers kunnen worden beperkt in hun investeringsmogelijkheden en daarmee in de verdere groei van hun onderneming.

Praktijkcasus III – Een nieuwe start na een echtscheiding

Na een echtscheiding besloot een consument opnieuw zelfstandig woonruimte te zoeken. De financiële situatie was inmiddels volledig gestabiliseerd. Er was sprake van een vaste baan, een stabiel inkomen en geen openstaande betalingsachterstanden.

Tijdens de zoektocht naar een koopwoning bleek echter dat een historische BKR-registratie nog steeds onderdeel uitmaakte van de kredietgeschiedenis.

Voor de consument voelde dit als een confrontatie met een afgesloten periode uit het verleden. De financiële problemen waren ontstaan tijdens een ingrijpende persoonlijke situatie, maar speelden inmiddels geen rol meer in het dagelijks leven.

Deze casus laat zien dat persoonlijke gebeurtenissen zoals een relatiebreuk nog jarenlang indirect invloed kunnen hebben op toekomstige financiële mogelijkheden.

Praktijkcasus IV – Terugkeer naar Nederland

Na meerdere jaren in het buitenland te hebben gewoond besloot een cliënt terug te keren naar Nederland.

De voorbereidingen waren grotendeels afgerond. De buitenlandse woning was verkocht, de terugkeer stond gepland en de zoektocht naar een koopwoning was gestart.

Tijdens gesprekken met een hypotheekadviseur bleek echter dat een oude Nederlandse BKR-registratie nog steeds zichtbaar was binnen de kredietgeschiedenis.

Voor de cliënt kwam dit onverwacht. Tijdens het verblijf in het buitenland had de registratie jarenlang geen enkele praktische betekenis gehad. Pas bij terugkeer naar Nederland bleek dat deze nog steeds invloed kon hebben op de financieringsmogelijkheden.

Deze casus onderstreept dat een Nederlandse kredietgeschiedenis ook na jarenlang verblijf in het buitenland relevant kan blijven.

Praktijkcasus V – Jonge starter op de woningmarkt

Een jonge consument meldde zich nadat een eerste hypotheekoriëntatie had uitgewezen dat een oude registratie vragen opriep bij de geldverstrekker.

De betreffende registratie was ontstaan tijdens een periode waarin sprake was van een tijdelijk inkomensverlies. Inmiddels werkte de consument fulltime, beschikte over een vast dienstverband en had gedurende meerdere jaren geen nieuwe betalingsproblemen gehad.

Juist omdat het ging om de aankoop van een eerste woning, werd de registratie ervaren als een onverwachte belemmering. De consument had de financiële situatie inmiddels volledig op orde, maar zag een gebeurtenis uit het verleden opnieuw bepalend worden voor een belangrijke stap in de toekomst.

Deze casus laat zien dat ook jonge consumenten met een stabiele financiële basis geconfronteerd kunnen worden met de langdurige gevolgen van een historische registratie.

Analyse van de praktijkcasussen

Hoewel de persoonlijke omstandigheden in iedere casus verschillen, zijn duidelijke overeenkomsten zichtbaar.

In alle gevallen:

- waren de oorspronkelijke betalingsproblemen niet langer actueel;
- was sprake van een concreet toekomstplan;
- ontstond de hulpvraag pas jaren na het ontstaan van de registratie;
- speelde tijdsdruk een belangrijke rol;
- werd de registratie ervaren als een belemmering voor een nieuwe fase in het leven.

De praktijkcasussen illustreren daarmee een bredere ontwikkeling die in het gehele onderzoek zichtbaar is. Een BKR-registratie wordt door consumenten zelden ervaren als een probleem op het moment van registratie, maar juist wanneer zij een belangrijke maatschappelijke of financiële stap willen zetten.

Kwalitatieve rangorde op basis van de onderzochte praktijkdossiers

	1	Koopwoning / Hypotheek	Veruit de meest voorkomende aanleiding binnen de onderzochte praktijkdossiers.
	2	Lease & Mobiliteit	Regelmatig terugkerende hulpvraag, met name onder ondernemers en werknemers.
	3	Ondernemerschap	Hulpvragen rondom zakelijke financieringen, investeringen en lease.
	4	Verbouwing / Financiering	Onder meer financiering voor woningverbetering of herfinanciering.
	5	Creditcards & Overige	Minder frequent, maar structureel aanwezig binnen de onderzochte dossiers.

 Deze rangorde is gebaseerd op kwalitatieve analyse van de onderzochte praktijkdossiers. Omdat de exacte aanleiding van de hulpvraag niet in alle dossiers systematisch is geregistreerd, is gekozen voor een kwalitatieve rangschikking in plaats van een kwantitatieve verdeling.

12. Veelvoorkomende misverstanden over BKR-registraties

Inleiding

Gedurende de onderzoeksperiode bleek dat veel consumenten met vergelijkbare vragen en aannames contact opnemen. Hoewel de beschikbaarheid van informatie over BKR de afgelopen jaren is toegenomen, bestaat er nog altijd veel onduidelijkheid over de werking van kredietregistraties en de betekenis van bijzondere coderingen.

Deze misverstanden ontstaan vaak doordat informatie afkomstig is uit verschillende bronnen, persoonlijke ervaringen of algemene uitspraken op internet die niet altijd aansluiten bij de individuele situatie van een consument.

Op basis van de geanalyseerde dossiers zijn de meest voorkomende misverstanden hieronder uiteengezet.

Misverstand 1

"Ik heb maar één BKR-registratie."

Dit is waarschijnlijk het meest voorkomende misverstand.

Veel consumenten gaan ervan uit dat zij één registratie hebben, terwijl een dossier in werkelijkheid uit meerdere afzonderlijke kredietovereenkomsten kan bestaan.

Zo kan iemand tegelijkertijd geregistreerd staan voor:

- een persoonlijke lening;
- een creditcard;
- een telefoonabonnement;
- een winkelkrediet;
- een autofinanciering.

Iedere overeenkomst wordt afzonderlijk geregistreerd en afzonderlijk beoordeeld.

Hierdoor blijkt tijdens een inhoudelijke analyse regelmatig dat een dossier aanzienlijk omvangrijker is dan vooraf werd gedacht.

Misverstand 2

"Iedere codering betekent hetzelfde."

Ook dit blijkt in de praktijk onjuist.

Binnen het CKI worden verschillende coderingen gebruikt die ieder een eigen betekenis hebben.

De aanwezigheid van een bepaalde codering zegt daarom niet automatisch iets over de ernst van de gehele situatie.

Bij de beoordeling spelen onder meer een rol:

- de achtergrond van de registratie;
- het betalingsverloop;
- de huidige financiële situatie;
- het moment waarop herstel heeft plaatsgevonden;
- de totale kredietpositie.

Een codering kan daarom nooit los worden gezien van de rest van het dossier.

Misverstand 3

"Als mijn schuld is betaald, heb ik nergens meer last van."

Veel consumenten gaan ervan uit dat een registratie direct verdwijnt zodra de betalingsachterstand volledig is opgelost.

In werkelijkheid betekent herstel van een betalingsachterstand niet automatisch dat een registratie onmiddellijk uit het kredietregister verdwijnt.

Dat leidt regelmatig tot verrassingen tijdens een hypotheek- of leaseaanvraag.

Voor veel consumenten ontstaat hierdoor het gevoel dat de financiële situatie inmiddels is hersteld, terwijl de registratie na de werkelijke einddatum in beginsel nog vijf jaar zichtbaar blijft.

Misverstand 4

"Iedere bank beoordeelt een registratie hetzelfde."

Uit de praktijk blijkt dat kredietverstrekkers binnen dezelfde wettelijke kaders opereren, maar dat de beoordeling van individuele dossiers kan verschillen.

De uiteindelijke beoordeling hangt af van meerdere factoren, waaronder:

- het type financiering;
- de actuele financiële situatie;
- de interne acceptatierichtlijnen;
- de risicoanalyse van de betreffende kredietverstrekker.

Hierdoor kan dezelfde registratie in verschillende situaties tot een andere uitkomst leiden.

Misverstand 5

"Een BKR-registratie betekent automatisch dat een hypotheek onmogelijk is."

Dit is één van de hardnekkigste misverstanden.

Een registratie betekent niet automatisch dat een hypotheek onmogelijk is. De uiteindelijke beoordeling hangt af van de volledige financiële situatie, het type registratie, de actuele inkomenspositie, de kredietverstrekker en de specifieke aanvraag.

Tegelijkertijd laat de praktijk zien dat bepaalde registraties in individuele gevallen wél een belangrijke belemmering kunnen vormen.

Daarom is een algemene uitspraak hierover niet mogelijk.

Misverstand 6

"Iedere situatie is hetzelfde."

Misschien wel de belangrijkste conclusie uit dit onderzoek is dat vrijwel geen twee dossiers volledig gelijk zijn.

Tijdens de analyse spelen onder andere de volgende factoren een rol:

- oorzaak van de betalingsproblemen;
- duur van de achterstand;
- financiële situatie nu;
- inkomen;
- gezinssamenstelling;
- aanwezige vermogensbestanddelen;
- soort krediet;
- leeftijd van de registratie;
- doel van de nieuwe financiering.

Juist deze combinatie maakt dat een individuele beoordeling vrijwel altijd noodzakelijk is.

Misverstand 7

"Een BKR-registratie blijft altijd staan en/of kan nooit eerder verwijderd worden."

Tijdens de dagelijkse praktijk merkt Addico dat veel consumenten ervan uitgaan dat een negatieve BKR-registratie gedurende de volledige bewaartermijn zichtbaar blijft en dat vroegtijdige verwijdering in geen enkel geval mogelijk is. Soms wordt er zelfs gedacht dat een registratie voor altijd blijft staan. Deze veronderstelling blijkt regelmatig een reden te zijn waarom consumenten jarenlang geen advies inwinnen of afzien van een beoordeling van hun situatie.

In werkelijkheid is iedere BKR-registratie uniek en dient deze binnen de specifieke omstandigheden van het individuele dossier te worden beoordeeld. Dat betekent niet dat een registratie altijd kan worden verwijderd, maar ook niet dat verwijdering op voorhand is

uitgesloten. De uitkomst hangt af van de feiten en omstandigheden van het betreffende dossier en vereist altijd een individuele beoordeling.

Dit praktijkonderzoek laat zien dat er onder consumenten nog veel onduidelijkheid bestaat over de mogelijkheden en beperkingen rondom BKR-registraties. Juist daarom is betrouwbare en feitelijk juiste informatie van groot belang.

"Onvolledige of onjuiste informatie over BKR-registraties leidt in de praktijk regelmatig tot onnodige onzekerheid bij consumenten."

Waarom deze misverstanden blijven bestaan

Een BKR-overzicht geeft een overzicht van registraties en coderingen, maar vertelt niet het volledige verhaal.

Persoonlijke omstandigheden, financiële ontwikkeling en de huidige situatie zijn daarin niet zichtbaar.

Daardoor ontstaat gemakkelijk de indruk dat twee dossiers met dezelfde codering ook dezelfde beoordeling verdienen.

Uit dit praktijkonderzoek blijkt juist het tegenovergestelde.

De context waarin een registratie is ontstaan én de ontwikkeling daarna blijken vaak minstens zo belangrijk als de registratie zelf.

Samenvatting

De analyse van honderden dossiers laat zien dat de werking van het Nederlandse kredietregistratiestelsel complexer is dan veel consumenten vooraf verwachten.

Vrijwel alle veelvoorkomende misverstanden zijn terug te voeren op één centraal gegeven:

Een BKR-overzicht toont de registratie, maar vertelt niet het volledige verhaal achter de registratie.

Juist daarom blijft een individuele beoordeling van de persoonlijke omstandigheden essentieel.

13. Terugkerende patronen uit de praktijk

Inleiding

Hoewel iedere BKR-situatie uniek is, zijn binnen de analyse van 749 geregistreerde cliëntdossiers duidelijke terugkerende patronen zichtbaar geworden. Sommige observaties sluiten aan bij landelijke cijfers van Stichting BKR, terwijl andere voortkomen uit de dagelijkse praktijk waarin consumenten worden geconfronteerd met de gevolgen van een BKR-registratie.

De onderstaande praktijkobservaties zijn gebaseerd op terugkerende bevindingen uit de onderzochte dossiers. Zij zijn beschrijvend van aard en dienen niet te worden opgevat als statistisch vastgestelde landelijke ontwikkelingen.

Trend 1 – De woningmarkt is de belangrijkste aanjager

De meest opvallende ontwikkeling is de sterke relatie tussen de woningmarkt en het aantal hulpvragen.

Vrijwel alle jaren binnen de onderzoeksperiode laten zien dat consumenten zich vooral melden wanneer zij een koopwoning willen financieren.

In de praktijk blijkt de registratie vaak jarenlang geen directe gevolgen te hebben. Pas wanneer een hypotheek wordt aangevraagd ontstaat behoefte aan een inhoudelijke beoordeling.

Hierdoor hangt de vraag naar begeleiding sterk samen met ontwikkelingen op de woningmarkt.

Wanneer meer consumenten actief op zoek gaan naar een koopwoning, neemt ook het aantal hulpvragen rondom bestaande registraties toe.

Trend 2 – Consumenten zoeken eerder advies

Een tweede ontwikkeling is dat consumenten zich steeds vaker al vóór een officiële hypotheekaanvraag melden.

Waar begeleiding in het verleden vaak pas werd gezocht nadat een aanvraag was afgewezen, kiezen steeds meer consumenten ervoor om hun situatie vooraf te laten beoordelen.

Hierdoor ontstaat eerder duidelijkheid over mogelijke knelpunten.

Deze ontwikkeling draagt bij aan een betere voorbereiding en voorkomt in sommige gevallen dat consumenten pas onder hoge tijdsdruk worden geconfronteerd met een bestaande registratie.

Trend 3 – Historische registraties spelen een grotere rol

Binnen de onderzochte dossiers valt op dat veel hulpvragen betrekking hebben op registraties waarvan de achterliggende betalingsproblemen al geruime tijd zijn opgelost.

Consumenten beschikken vaak over:

- een stabiel inkomen;
- een vaste arbeidsovereenkomst;
- een goedlopende onderneming;
- geen openstaande betalingsachterstanden.

Toch blijkt een historische registratie nog steeds van invloed te kunnen zijn op nieuwe financiële plannen.

Daardoor verschuift de aandacht steeds vaker van actuele betalingsproblemen naar de betekenis van historische registraties binnen de huidige financiële situatie.

Trend 4 – Toenemende diversiteit van de hulpvragen

De praktijk laat zien dat de groep consumenten die begeleiding zoekt divers is.

Naast particuliere woningkopers melden zich onder meer:

- zelfstandig ondernemers;
- directeur-groootaandeelhouders;
- Nederlanders die terugkeren uit het buitenland;
- consumenten die hun woning willen verduurzamen;
- starters op de woningmarkt;
- doorstromers.

Hierdoor wordt zichtbaar dat de impact van kredietregistratie zich uitstrekt over verschillende levensfasen.

Trend 5 – Meer behoefte aan duidelijkheid

Opvallend is dat veel consumenten niet uitsluitend op zoek zijn naar verwijdering van een registratie.

Een aanzienlijk deel wil vooral weten:

- welke betekenis een registratie heeft;
- welke mogelijkheden nog bestaan;
- welke gevolgen verwacht kunnen worden;
- hoe een kredietverstrekker de situatie waarschijnlijk zal beoordelen.

Veel consumenten zoeken niet uitsluitend naar verwijdering van een registratie, maar ook naar duidelijkheid over de betekenis en gevolgen ervan.

Trend 6 – Toenemende online informatie

De afgelopen jaren is de hoeveelheid online informatie over BKR-registraties sterk gegroeid.

Consumenten beschikken daardoor over meer informatie dan voorheen.

Tegelijkertijd blijkt dat deze informatie afkomstig is uit uiteenlopende bronnen met verschillende kwaliteit en actualiteit.

Hierdoor ontstaan regelmatig misverstanden over:

- de betekenis van coderingen;
- bewaartermijnen;
- de beoordeling door kredietverstrekkers;
- de mogelijkheden binnen individuele situaties.

De praktijk laat zien dat algemene informatie niet altijd voldoende is om een individuele situatie goed te beoordelen.

Trend 7 – Registratie als maatschappelijk vraagstuk

Misschien wel de belangrijkste ontwikkeling is dat een BKR-registratie steeds vaker wordt ervaren als onderdeel van bredere maatschappelijke vraagstukken.

De gevolgen beperken zich niet uitsluitend tot kredietverlening.

Registraties kunnen ook invloed hebben op:

- toegang tot de koopwoningmarkt;
- arbeidsmobiliteit;
- ondernemerschap;
- economische zelfstandigheid;
- terugkeer naar Nederland;
- financiële doorstroming.

Hierdoor raakt kredietregistratie steeds vaker meerdere maatschappelijke thema's tegelijkertijd.

Conclusie

Hoewel landelijke cijfers laten zien dat het aantal betalingsachterstanden afneemt, maakt de dagelijkse praktijk duidelijk dat de maatschappelijke impact van individuele registraties groot kan blijven.

De onderzochte dossiers laten zien dat consumenten zich meestal niet melden vanwege de registratie zelf, maar vanwege de invloed die deze registratie heeft op belangrijke toekomstplannen.

Daarmee verschuift de betekenis van een BKR-registratie steeds vaker van een administratieve registratie naar een maatschappelijke factor die verschillende levensdomeinen kan raken.

14. Ervaring met kredietverstrekkers

Inleiding

Gedurende de onderzoeksperiode zijn dossiers behandeld afkomstig van meer dan **35 verschillende kredietverstrekkers en financiële instellingen**. Hierdoor is brede praktijkervaring opgebouwd met uiteenlopende typen kredietaanbieders en de verschillende kredietproducten die binnen het Nederlandse kredietregistratiestelsel voorkomen.

Hoewel alle aangesloten organisaties deelnemen aan hetzelfde registratiesysteem, laat de praktijk zien dat dossiers in de uitvoering sterk van elkaar kunnen verschillen.

Diversiteit aan kredietverstrekkers

De onderzochte dossiers hadden onder meer betrekking op registraties afkomstig van:

- Nederlandse banken;
- consumptieve kredietverstrekkers;
- creditcardmaatschappijen;
- telecomaanbieders;
- autofinanciers;
- leasemaatschappijen;
- postorderbedrijven;
- incasso- en servicedienstverleners.

Hierdoor ontstaat een breed beeld van de verschillende situaties waarmee consumenten in aanraking kunnen komen.

Verschillende kredietproducten

Niet alleen de kredietverstrekkers verschillen, ook de onderliggende producten lopen sterk uiteen.

Binnen de onderzochte dossiers kwamen onder andere voor:

- persoonlijke leningen;
- doorlopende kredieten;
- creditcards;
- telefoonabonnementen;
- winkelkredieten;

- autofinancieringen;
- leaseconstructies.

De aard van het krediet bepaalt mede de context waarin een registratie ontstaat en de wijze waarop consumenten de gevolgen ervaren.

Individuele beoordeling blijft essentieel

Hoewel het registratiesysteem voor alle deelnemers hetzelfde is, blijkt uit de praktijk dat geen twee dossiers volledig gelijk zijn.

Registraties verschillen onder meer in:

- ontstaansgeschiedenis;
- betalingsverloop;
- herstelmoment;
- kredietvorm;
- persoonlijke omstandigheden.

Daardoor is het niet mogelijk om op basis van uitsluitend de naam van een kredietverstrekker of het type krediet algemene conclusies te trekken over een individueel dossier.

De dagelijkse praktijk laat juist zien dat een zorgvuldige beoordeling van alle relevante omstandigheden noodzakelijk blijft.

Praktijkervaring als aanvulling op landelijke cijfers

De brede spreiding van kredietverstrekkers binnen de onderzochte dossiers maakt het mogelijk om patronen te herkennen die niet beperkt zijn tot één specifieke sector.

Juist doordat registraties afkomstig zijn van uiteenlopende organisaties ontstaat een completer beeld van de vragen en uitdagingen waarmee consumenten worden geconfronteerd.

Deze praktijkervaring vormt daarmee een waardevolle aanvulling op de landelijke statistieken over kredietregistratie en biedt inzicht in de dagelijkse toepassing van het Nederlandse kredietregistratiestelsel.

15. Discussie en duiding

Inleiding

De resultaten van dit praktijkonderzoek laten zien dat de dagelijkse werkelijkheid rondom BKR-registraties vaak complexer is dan op basis van landelijke statistieken kan worden vastgesteld. Hoewel de onderzochte dossiers geen representatieve afspiegeling vormen van alle Nederlandse consumenten met een BKR-registratie, bieden zij waardevolle inzichten in de situaties waarin registraties daadwerkelijk een rol spelen bij belangrijke financiële beslissingen.

De bevindingen uit dit onderzoek dienen daarom vooral te worden gezien als een praktijkgerichte aanvulling op bestaande landelijke gegevens.

Praktijk en statistiek vullen elkaar aan

Landelijke cijfers van Stichting BKR geven inzicht in de omvang van het Nederlandse kredietstelsel. Zij laten onder meer zien hoeveel consumenten een krediet hebben en hoeveel betalingsachterstanden geregistreerd staan.

Deze cijfers zijn essentieel voor het volgen van ontwikkelingen binnen de kredietmarkt.

De dagelijkse praktijk laat echter een ander perspectief zien.

Waar landelijke statistieken vooral antwoord geven op de vraag **hoeveel** registraties bestaan, laat de praktijk zien **wanneer** registraties daadwerkelijk invloed krijgen op het leven van consumenten.

Beide perspectieven vullen elkaar aan.

Registraties krijgen pas betekenis wanneer plannen ontstaan

Een opvallende bevinding uit de onderzochte dossiers is dat consumenten zich zelden melden op het moment waarop een registratie ontstaat.

In vrijwel alle gevallen ontstaat de hulpvraag pas wanneer een belangrijke volgende stap wordt gezet.

Daarbij gaat het onder meer om:

- aankoop van een woning;

- uitbreiding van een onderneming;
- afsluiten van een leasecontract;
- terugkeer naar Nederland;
- financiering van een verbouwing.

Daardoor verschuift de betekenis van een registratie gedurende de tijd.

Wat jarenlang slechts een administratieve registratie was, kan op een later moment een bepalende factor worden bij een belangrijke financiële beslissing.

Financieel herstel en administratieve werkelijkheid

Een tweede opvallende observatie betreft het verschil tussen financieel herstel en administratieve registratie.

Binnen veel onderzochte dossiers blijkt dat consumenten hun financiële situatie inmiddels volledig hebben gestabiliseerd. Toch blijft een historische registratie gedurende de geldende registratietermijn zichtbaar. Dit betekent niet dat de registratie onjuist is.

Wel laat het zien dat een registratie soms betrekking heeft op omstandigheden die inmiddels geruime tijd tot het verleden behoren. Daardoor ontstaat regelmatig een verschil tussen de actuele financiële situatie en de historische informatie die tijdens een kredietbeoordeling beschikbaar is.

Iedere situatie kent een eigen context

Een belangrijke conclusie uit dit praktijkonderzoek is dat de achtergrond van een registratie sterk kan verschillen.

Tijdens de analyse kwamen onder meer situaties voor waarin betalingsproblemen samenhangen met:

- verlies van werk;
- langdurige ziekte;
- echtscheiding;
- overlijden van een partner;
- tijdelijke inkomensdaling;
- ondernemersrisico;
- onverwachte financiële tegenvallers.

Hoewel de uiteindelijke registratie administratief vergelijkbaar kan zijn, verschilt de persoonlijke context vaak aanzienlijk.

Hierdoor blijft een individuele beoordeling essentieel.

De maatschappelijke betekenis

Uit de onderzochte dossiers blijkt dat de gevolgen van een registratie verder kunnen reiken dan uitsluitend kredietverlening.

Registraties kunnen indirect invloed hebben op:

- toegang tot de koopwoningmarkt;
- arbeidsmobiliteit;
- ondernemerschap;
- economische zelfstandigheid;
- woonsituatie en gezinsleven;
- verhuizingen.

Daardoor raakt kredietregistratie meerdere maatschappelijke thema's tegelijkertijd.

Dit praktijkonderzoek doet geen uitspraken over de wenselijkheid van bestaande wet- en regelgeving, maar laat wel zien dat de gevolgen van kredietregistraties zich in de praktijk uitstrekken over verschillende domeinen van het dagelijks leven.

Plaats van dit onderzoek

Dit onderzoek pretendeert niet een volledig beeld te geven van alle Nederlandse BKR-registraties.

De waarde van dit rapport ligt juist in het beschrijven van terugkerende patronen die zichtbaar worden binnen honderden individuele dossiers.

Hierdoor vormt het een aanvulling op bestaande landelijke statistieken en kan het bijdragen aan een beter begrip van de dagelijkse praktijk achter kredietregistraties.

"Praktijkervaring vervangt geen wetenschappelijk onderzoek, maar kan wel inzichten bieden die in landelijke statistieken niet direct zichtbaar zijn."

16. Aanbevelingen

Voor consumenten

Uit het praktijkonderzoek blijkt dat veel onzekerheid ontstaat doordat consumenten pas op een laat moment inzicht krijgen in hun kredietregistraties.

Een tijdige controle van het BKR-overzicht kan verrassingen tijdens een hypotheek- of financieringstraject helpen voorkomen.

Daarnaast blijkt dat een registratie zelden los kan worden beoordeeld van de persoonlijke omstandigheden waarin deze is ontstaan. Het is daarom verstandig om niet uitsluitend naar de coderingen te kijken, maar ook naar de volledige financiële ontwikkeling sinds het ontstaan van de registratie.

Voor hypotheekadviseurs en financieel dienstverleners

Hypotheekadviseurs en financieel dienstverleners spelen een belangrijke rol bij het vroegtijdig signaleren van mogelijke belemmeringen.

Een tijdige bespreking van bestaande registraties kan consumenten helpen om beter voorbereid een financieringstraject in te gaan en onnodige tijdsdruk te voorkomen.

Daarnaast kan een individuele beoordeling van de persoonlijke omstandigheden bijdragen aan een completer beeld van de financiële situatie van de consument.

Voor kredietverstrekkers

Het Nederlandse systeem van kredietregistratie vervult een belangrijke functie bij verantwoord kredietbeleid en het voorkomen van overkreditering.

Tegelijkertijd laat de dagelijkse praktijk zien dat de context waarin een registratie is ontstaan sterk kan verschillen.

Dit praktijkonderzoek onderstreept daarom het belang van een zorgvuldige individuele beoordeling waarbij niet uitsluitend wordt gekeken naar de aanwezigheid van een registratie, maar ook naar de actuele financiële situatie en de ontwikkeling die een consument sindsdien heeft doorgemaakt.

Voor beleidsmakers

De resultaten van dit praktijkonderzoek laten zien dat historische registraties voor individuele consumenten nog langdurige gevolgen kunnen hebben bij belangrijke financiële beslissingen.

Deze bevinding vormt geen oordeel over de bestaande regelgeving, maar benadrukt wel het belang van blijvende aandacht voor de manier waarop kredietregistraties in de praktijk uitwerken.

Vervolgonderzoek waarin praktijkervaringen worden gecombineerd met landelijke statistieken kan bijdragen aan verdere kennisontwikkeling over de maatschappelijke effecten van kredietregistratie.

17. Conclusies

Samenvatting van de belangrijkste bevindingen

De analyse van **749 praktijkdossiers** laat zien dat BKR-problematiek in de dagelijkse praktijk aanzienlijk complexer is dan op basis van een BKR-overzicht alleen kan worden vastgesteld.

Achter iedere registratie schuilt een eigen persoonlijke en financiële geschiedenis. Dossiers bestaan regelmatig uit meerdere kredietovereenkomsten, verschillende registraties en uiteenlopende coderingen die ieder afzonderlijk moeten worden beoordeeld.

Een tweede belangrijke conclusie is dat consumenten zich doorgaans niet melden wanneer een registratie ontstaat, maar pas wanneer zij een belangrijke volgende stap willen zetten. De aankoop van een woning vormt daarbij veruit de meest voorkomende aanleiding.

Daarnaast blijkt dat historische registraties vaak nog invloed kunnen hebben nadat de oorspronkelijke betalingsproblemen al geruime tijd zijn opgelost. Hierdoor ontstaat regelmatig een verschil tussen de actuele financiële situatie van consumenten en de historische informatie die tijdens een kredietbeoordeling beschikbaar is.

Het onderzoek laat tevens zien dat er nog veel onduidelijkheid bestaat over de werking van BKR-registraties. Veel consumenten beschikken over onvolledige of onjuiste informatie over de betekenis van coderingen, de opbouw van dossiers en de wijze waarop registraties in de praktijk worden beoordeeld.

Hoewel de bevindingen uitsluitend betrekking hebben op de praktijk van Addico en niet representatief zijn voor alle Nederlandse BKR-registraties, bieden zij waardevolle inzichten in terugkerende patronen binnen honderden individuele dossiers.

Daarmee levert dit praktijkonderzoek een inhoudelijke bijdrage aan het maatschappelijke gesprek over kredietregistratie en laat het zien dat achter iedere registratie een individuele situatie schuilgaat die vraagt om een zorgvuldige beoordeling.

18. Vervolgonderzoek

Praktijkonderzoek als aanvulling op landelijke cijfers

Dit praktijkonderzoek biedt inzicht in terugkerende patronen binnen dossiers van consumenten die zich actief hebben gemeld voor begeleiding. Hoewel deze praktijkgegevens waardevolle inzichten opleveren, vormen zij geen representatieve steekproef van alle Nederlandse consumenten met een BKR-registratie.

Juist daarom ligt er een kans voor vervolgonderzoek waarin praktijkervaring wordt gecombineerd met landelijke datasets.

Een dergelijke combinatie kan bijdragen aan een nog beter begrip van de maatschappelijke gevolgen van kredietregistratie en de wijze waarop registraties doorwerken in verschillende fasen van het financiële leven.

Mogelijke onderzoeksthema's

Op basis van de resultaten van dit onderzoek zijn verschillende onderwerpen denkbaar voor toekomstig onderzoek.

Onder andere:

- de relatie tussen historische registraties en hypotheekverstrekking;
- verschillen tussen leeftijdsgroepen;
- invloed van economische ontwikkelingen op hulpvragen;
- verschillen tussen kredietproducten;
- effecten van financiële educatie op het voorkomen van betalingsproblemen;
- internationale vergelijking van kredietregistratiesystemen;
- de positie van zelfstandig ondernemers binnen kredietbeoordelingen.

Door deze onderwerpen verder te onderzoeken kan meer inzicht ontstaan in de maatschappelijke betekenis van kredietregistratie.

19. Over Addico

Specialist in praktijkgerichte begeleiding

Addico is een Nederlandse organisatie die consumenten begeleidt bij vraagstukken rondom BKR-registraties en de gevolgen daarvan voor onder meer hypotheek, financieringen, leaseovereenkomsten en andere kredietgerelateerde aanvragen.

Sinds de oprichting heeft Addico honderden consumenten inhoudelijk begeleid bij de beoordeling van hun persoonlijke situatie en de voorbereiding van dossiers waarin een BKR-registratie een rol speelt. Daarnaast zijn in dezelfde periode duizenden telefonische, schriftelijke en digitale vragen beantwoord van consumenten die advies zochten over hun kredietregistratie.

Voor dit praktijkonderzoek is gebruikgemaakt van een dataset van 749 geregistreerde cliëntdossiers uit de periode 2023 tot en met 2026. De onderzochte registraties waren afkomstig van meer dan 35 verschillende kredietverstrekkers en financiële instellingen. De inzichten uit dit rapport zijn gebaseerd op de analyse van deze dossiers, aangevuld met de praktijkervaring die Addico in de dagelijkse dienstverlening heeft opgebouwd.

Kennisdeling

Naast individuele begeleiding zet Addico zich in voor het vergroten van kennis over kredietregistratie.

Door praktijkervaring te bundelen in artikelen, onderzoeken en informatieve publicaties wil de organisatie bijdragen aan een beter begrip van de werking van BKR-registraties en de maatschappelijke impact daarvan.

Dit praktijkonderzoek is daarvan een voorbeeld.

Het rapport is opgesteld voor onder andere:

- consumenten;
- hypotheekadviseurs;
- financieel dienstverleners;
- kredietverstrekkers;
- beleidsmakers;
- journalisten;
- onderzoekers.

Missie

Addico streeft naar een zorgvuldige, objectieve en individuele beoordeling van iedere situatie. Daarbij staat niet uitsluitend de kredietregistratie centraal, maar de volledige context waarin deze is ontstaan en de actuele financiële situatie van de consument.

De organisatie gaat ervan uit dat iedere BKR-registratie onderdeel is van een unieke persoonlijke en financiële geschiedenis. Om die reden is een zorgvuldige analyse van alle relevante feiten en omstandigheden volgens Addico essentieel voor een evenwichtige beoordeling van een individueel dossier.

Visie

Addico wil bijdragen aan een beter begrip van BKR-registraties door praktijkervaring te vertalen naar objectieve en toegankelijke informatie. Met publicaties zoals dit praktijkonderzoek wil de organisatie een inhoudelijke bijdrage leveren aan het maatschappelijke gesprek over kredietregistratie en de gevolgen daarvan voor consumenten.

20. Colofon

Praktijkonderzoek BKR 2023–2026

Praktijkinzichten uit 749 geanalyseerde BKR-situaties

Auteur

Adis Gelici

Uitgever

Addico

Eerste editie

Juli 2026

Contact

Website

www.addico.nl

E-mailadres

info@addico.nl

Telefoon

085 303 7186

Disclaimer

Dit praktijkonderzoek is gebaseerd op geanonimiseerde praktijkervaring uit door Addico beoordeelde dossiers in de periode 2023 tot en met 2026.

De publicatie heeft uitsluitend een informatief karakter en is bedoeld om inzicht te geven in terugkerende patronen binnen de dagelijkse praktijk.

De bevindingen vormen geen representatief wetenschappelijk onderzoek naar alle Nederlandse BKR-registraties.

Iedere individuele situatie dient afzonderlijk te worden beoordeeld op basis van de specifieke feiten en omstandigheden.

Hoewel dit rapport met de grootst mogelijke zorgvuldigheid is samengesteld, kunnen aan de inhoud geen rechten worden ontleend.

Auteursrecht

© 2026 Addico. Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Addico worden veeleelvoudigd, openbaar gemaakt of verspreid, met uitzondering van korte citaten in journalistieke publicaties of recensies, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Bronnen

Dit praktijkonderzoek is gebaseerd op een combinatie van interne praktijkgegevens en openbare bronnen.

Belangrijkste geraadpleegde bronnen:

- Stichting BKR (2026). BKR Monitor 2025. Gepubliceerd op 07-05-2026.
- Stichting BKR (2024). Algemeen Reglement CKI, versie juli 2024.
- Stichting BKR. Informatie over kredietregistratie en coderingen. Geraadpleegd in juli 2026.
- Addico (2023–2026). Geanonimiseerde cliëntadministratie en interne praktijkanalyses.
- Autoriteit Financiële Markten. Openbare informatie over verantwoord lenen en kredietverlening.
- Nationale Hypotheek Garantie. Openbare informatie over hypotheekverstrekking en betalingsproblemen.